

Aan: Gemeenteraad van Zeist, Team Ruimtelijke Ontwikkeling
Postbus 513
3700 AM Zeist

Van: Vrienden van de Willem Arntsz Hoeve
Contactpersoon Maria van den Boer, mvdboer@planet.nl

Betreft: Zienswijze op de voorgenomen actualisatie Kaart Bebouwde Kom Wet Natuurbescherming

28-12-2022

Geachte leden van de gemeenteraad,

Graag maken wij, “Vrienden van de Willem Arntsz Hoeve” van de geboden gelegenheid gebruik om een zienswijze in te dienen over de voorgenomen actualisatie Kaart Bebouwde Kom Wet Natuurbescherming

Als eerste willen wij stellen dat wij de ingediende zienswijzen over dit onderwerp van Stichting Milieuzorg Zeist e.o. en Stichting Beter Zeist, ontvangen op 23 december 2022, volledig onderschrijven. Deze zienswijzen beschouwen wij als ressorterend onder onze eigen zienswijze.

Procedure

Aangaande de procedure willen wij u wijzen op de gebrekkige informatie over de ter inzage liggende ontwerp-kaart. Omdat een besluit over aanpassing van de Kaart Bebouwde Kom Wet Natuurbescherming (aanzienlijke) consequenties kan hebben voor belangrijke bos/natuurgebieden in Zeist waaronder de Willem Arntsz Hoeve (WA Hoeve) in Den Dolder, is een adequate informatievoorziening essentieel. Op de website ontbreken echter achtergronden, visie, uitleg van de wetgeving, criteria, beschrijving van de mogelijke gevolgen van de voorgestelde aanpassingen. Ook ontbreekt uitleg over de verdere procedure nadat de zienswijzen zijn ingediend. Dat een toelichtend gesprek mogelijk was, hebben wij slechts via via gehoord, terwijl toch bij de gemeente bekend moet zijn hoezeer de natuur op de WA Hoeve ons ter harte gaat. Hoewel het gesprek met dhr. Geelkerken en dhr. Visser, boomjurist, op een aantal punten verhelderend was, doet dit niets af aan onze kritiek op bovenstaande omdat de mondelinge toelichting aan ons niet volledig was of kon zijn zonder onderliggende documenten. Wij hebben zelf moeten speuren naar meer informatie.

Inhoudelijk

1. Optimale bescherming als uitgangspunt

Wij willen benadrukken dat het gebied van de Willem Arntsz Hoeve een uniek geheel is van belangrijke cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden, omringd door beschermd NNN gebied. Vóór 2021 was zelfs het hele WA Hoeve terrein nog NNN gebied, hetgeen een goede indicatie is voor haar huidige hoge natuurkwaliteit. De WA Hoeve omvat een groot bos- en groengebied die ruimte biedt aan meerdere ecosystemen, ecologische passages en aanwezige (zeldzame) soorten. De huidige ecosysteemdiensten betreffen niet alleen de hoge biodiversiteit (die ook de biodiversiteit in de omgeving doet toenemen) maar ook preventie van plagen, wateropslag en -filtratie, bevorderen van luchtkwaliteit, bescherming tegen hitte en droogte, vastleggen van CO₂, afvangen van stikstof, ondersteuning van de aanwezige cultuurhistorische waarde, stressreductie en ontspanning voor bezoekers. In de context van de huidige klimaat-, natuur- en biodiversiteits- crisis, is de best mogelijke bescherming van dit bosgebied niet meer dan logisch. Wij doen daarom een dringend appel op de gemeenteraad om een optimale bescherming van dit gebied als uitgangspunt te nemen voor verdere besluitvorming over dit onderwerp.

2. Behouden provinciale status

Op dit moment liggen twee van de drie ontwerp- bestemmingsplannen voor de Willem Arntsz Hoeve ter besluitvorming aan de raad voor (HMA, NOV en ZOV). Door diverse organisaties, waaronder “Vrienden van de WA Hoeve” zijn hierover zienswijzen ingediend, die nog behandeld moeten worden. Het derde ontwerp-bestemmingsplan (Zorgkern) is nog niet gemaakt.

Het WA Hoeve bestemmingsgebied valt nu onder de bescherming van de provincie. Het bos dat gekapt wordt, zal dan herplant of gecompenseerd moeten worden. Indien de voorgenomen actualisatie Kaart Bebouwde Kom Wet Natuurbescherming wordt aangenomen, zal genoemd WA Hoeve gebied onder de bescherming van de gemeente vallen, binnen de Bebouwde Kom Wet Natuurbescherming en gelden er minder beschermende waarborgen. Compensatie of herplant zijn dan niet vanzelfsprekend.

De ontwerp bestemmingsplannen voor de WA Hoeve maken melding van 6 Ha bos dat gekapt gaat worden. (HMA 1,1 Ha, NOV 1,9 Ha en ZOV >3 Ha)ⁱ. Voor de Zorgkern is de hoeveelheid boskap nog niet bekend. In het kader van de Hart voor de Heuvelrug-afspraken zal 3,3 Ha bos worden gecompenseerd. Deze afspraken zijn echter nog niet concreet gemaakt. Voor de overige Ha te kappen bos is de wijze van compensatie, voor zover wij kunnen beoordelen, niet aangegeven.

Kappen van bos zou vermeden moeten worden. Zeker hier. Het bos op de WA Hoeve heeft immers hoge waarde. Voorheen was de WA Hoeve helemaal NNN, maar een aantal gebieden zijn daaraan onttrokken. Om het NOV als voorbeeld te noemen: ondanks onttrekking aan NNN wordt dit deelgebied door de provincie nog steeds als bosgebied gedefinieerd. Het wordt gekenmerkt door relatief oude bomen die als habitat voor dieren worden gebruikt en functioneert als belangrijke corridor tussen het oostelijk en westelijk heidegebied. Plaatsing binnen de bebouwde kom zou de NOV een beperkter beschermende status verlenen dan nu het geval is.

Op grond van bovenstaande, de hoeveelheid voorgenomen houtkap van bossen met hoge natuurwaarde (en gedefinieerd door de provincie als bosgebied), zonder duidelijkheid over afdoende compensatie, zijn wij van mening dat plaatsing van de WA-Hoeve binnen de Bebouwde Kom Wet Natuurbescherming niet opportuun is en dat de provinciale status dient te worden behouden.

3. Prematuur

Vervolgens stellen wij dat zolang de bestemmingsplannen nog niet onherroepelijk vaststaan, er geen plaatsing binnen de Bebouwde Kom Wet Natuurbescherming gedaan mag worden. Door dit wel te doen – en boskap daarmee gemakkelijker wordt-, wordt vooruit gelopen op besluiten die nog moeten worden genomen. Dit zal ongetwijfeld het besluitvormingsproces over de concept-plannen beïnvloeden. Dat geldt zowel voor de HMA, NOV, ZOV als voor de toekomstige Zorgkern. Veel zienswijzen die over de concept-plannen zijn ingediend, zijn fundamenteel van aard en betreffen juist de impact op de natuur. Daardoor hebben wij het ongemakkelijke oordeel dat plaatsing binnen de bebouwde kom een niet terug te draaien opmaat is naar verdere verstedelijking. Echter, het doel van de Wet Natuurbescherming is om bos te beschermen, niet om verstedelijking mogelijk te maken.

4. Alternatief Plan

Aanvullend op de eerder ingediende zienswijze heeft “Vrienden van de WA Hoeve” een alternatief plan voor de herontwikkeling van de Willem Arntsz Hoeve ingebrachtⁱⁱ, die zich focust op natuur-inclusieve herontwikkeling op de reeds bebouwde plekken (HMA en Zorgkern), zodat de huidige natuur, inclusief bos, kan worden behouden en beschermd. Bij de behandeling van de concept-plannen zal dit alternatieve plan worden meegenomen.

Door nu al plaatsing binnen de Bebouwde kom Wet Natuurbescherming toe te staan, worden de voorstellen in het alternatieve plan voor méér bescherming van bos teniet gedaan. In de ontwerpkaart worden de contouren bebouwde kom getrokken rond de 3 ontwikkelvelden. Echter, voor het

alternatieve plan zouden de nieuwe contouren bebouwde kom hooguit getrokken moeten worden rond de footprint van de huidige Zorgkern en de HMA, dus anders dan in de nu voorgestelde ontwerpkaart.

Bovenstaande betekent voor ons eens te meer, dat een wijziging prematuur is en plaatsing binnen de bebouwde kom Wet Natuurbescherming niet aan de orde is.

Conclusie

Wij stellen ons op het standpunt dat de aanbevelingen van Stichting Milieuzorg Zeist e.o en Stichting Beter Zeist moet worden gevolgd.

Helaas hebben wij moeten ondervinden dat de procedure niet optimaal is geweest en dat het vervolg ten aanzien van de ingebrachte zienswijzen onduidelijk is.

Wij vinden dat bossen en bomen optimaal beschermd dienen te worden, niet alleen vanwege hun intrinsieke natuurwaarden en vele ecosysteemdiensten, maar ook vanwege de urgente natuur-, klimaat- en biodiversiteitscrisis. Wij doen daarom een klemmend beroep op de raad dit uitgangspunt over te nemen.

De concept- bestemmingsplannen voor de Willem Arntsz Hoeve geven aan dat een groot oppervlakte aan bos gekapt zal worden, ook gebieden die nu door de provincie als bos worden bestempeld, zonder dat er nog duidelijkheid is over compensatie. Wij zijn daarom van mening dat zolang bestemmingsplannen nog niet onherroepelijk vaststaan, de nu geldende "kaart bebouwde Kom Boswet 1981" voor de Willem Arntsz Hoeve gehandhaafd moet blijven en géén plaatsing binnen de Bebouwde Kom Wet Natuurbescherming dient te worden gedaan.

Tot slot doen wij een oproep aan de gemeenteraad om ons alternatieve plan samen met ons verder uit te werken om de bossen en bomen op de Willem Arntsz Hoeve beter te beschermen.

Met vriendelijke groet,

Namens Vrienden van de WA Hoeve

Maria van den Boer

W: www.vriendenvandewahoeve.nl
E: info@vriendenvandewahoeve.nl
T 06 225 44 888

ⁱ Quick scan Flora en Fauna in het kader van de Wet Natuurbescherming, blz 13.

ⁱⁱ 'Natuur- en klimaat inclusief bouwen op de Willem Arntsz Hoeve - Alternatief in hoofdlijnen', *Vrienden van de WA-Hoeve, 10 oktober 2022*